

ŠTATISTICKÉ MINIMUM

Denisa Šukolová

CENTRUM EDUKAČNÉHO VÝSKUMU

EDUCATIONAL RESEARCH CENTER

JE TO NUTNÉ?

- Diskusia o tom, či môže byť niekto dobrým metodológom bez minimálneho poznania spôsobov štatistického spracovania dát...?

ŠTRUKTÚRA VÝSKUMU

- Výskumný problém (k riešeniu akého teoretického/praktického problému prispejeme svojim výskumom?)

- Ciel'1

- H
- VO
-

- Ciel'2

- H
- VO

- Ciel'3

-

V závislosti od výskumného dizajnu (kvalita/ kvantita/ explorácia/ deskripcia/ kauzalita) formulujeme často VO a Hypotézy tak, aby sa dali presne testovať. Formulácia má svoje pravidlá. Inak povedané: poznanie možností analýzy uľahčuje a spresňuje formuláciu samotných cieľov. **Rozumieme tomu, aké otázky môžeme klásiť a zároveň máme vedomosti o tom, aké nároky musí splňať vzhľadom na skúmanú otázku naša vzorka.**

PRÍKLAD FORMULÁCIE CIEĽOV

TYPY OTÁZOK, KTORÉ SI KLADIEME

Aká je aktuálna úroveň.....?/ Aký je podiel.....?/ Aká je početnosť.....?	Deskriptíva
Existujú vzájomné súvislosti medzi premennými?	Korelácia
Existujú rozdiely medzi dvomi skupinami v určitej premennej?	Komparácia
Existujú rozdiely medzi viacerými skupinami v určitej premennej?	ANOVA
Existujú v určitej skupine rozdiely v úrovni dvoch porovnateľných premenných?	Komparácia
Existujú rozdiely medzi viacerými skupinami v určitých premenných?	MANOVA
Ovplyvňuje určitá premenná významne inú premennú?	Regresia
Ktorá zo sledovaných premenných má najväčší vplyv na pozorovaný následok?	Regresia/ANCOVA
Aké sú sledované vplyvy premenných na pozorované následky?	MANCOVA
Dajú sa sledované premenné redukovať do nižšieho počtu?	Faktorová analýza
Existujú medzi skupinami podobnosti v nameraných parametroch?	Zhluková analýza

PRÍKLADY RIEŠENÝCH PROBLÉMOV

- **Korelácie:** Zvyšuje sa s vekom úspešnosť žiaka v riešení matematických úloh? Súvisí priestorová orientácia študenta s jeho verbálnou inteligenciou a matematickou inteligenciou?
- **Komparácie:** Sú dievčatá empatickejšie ako chlapci? Majú chlapci lepšie priestorovú alebo matematickú inteligenciu?
- **Regresia:** Má príjem rodičov zásadný vplyv na to, koľko bude zarábať ich dieťa? Ktorý z faktorov bude mať väčší vplyv na úzkostnosť adolescenta? Absencia rodičovských alebo vrstovníckych väzieb?
- **Faktorová analýza:** Môžem položky svojho dotazníka rozdeliť do dimenzií podľa ich podobnosti?
- **Zhluková analýza:** V akých typoch škôl majú deti podobné stravovacie návyky? V akých krajinách majú dospelí podobnú úroveň meraných gramotností v testovaní PIAAC?

Stredná škola → kreativita
Základná škola → kreativita

T-test pre dva nezávislé výbery
(dvojrozmerná štatistika)

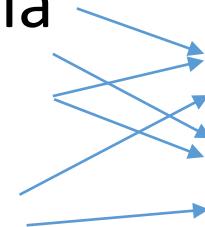
Základná škola → kreativita
SOŠ → kreativita
Gymnázium → kreativita

ANOVA (viacrozmerná štatistika)

Typ strednej školy (SOŠ,G,U) → kreativita
Gender → kreativita

ANCOVA (viacrozmerná štatistika)

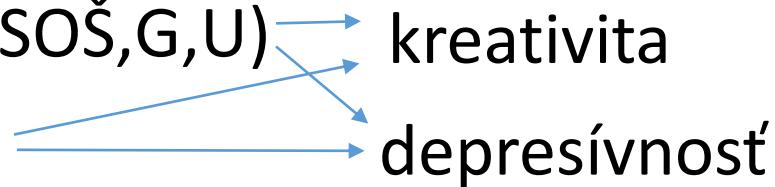
Základná škola
SOŠ
Gymnázium

kreativita
depresívnosť

MANOVA (viacozmerná štatistika)

Typ strednej školy (SOŠ,G,U)
Gender

MANCOVA (viacozmerná štatistika)

EXPERIMENTY – meranie I. II.n

ŠTATISTICKÁ VÝZNAMNOSŤ A SILA EFEKTOV

- Popisná štatistika
- p/Sig
- Výsledok testu
- Veľkosť efektu (koeficient determinácie (r^2), Cohenovo d, ω^2 (omega) a pod.)